

CCR NIMICESTE PROCURORII CARE OBTIN RECUNOASTERI SUB CONSTRANGERE – Judecatorii Curtii Constitutionale au decis: pot fi supuse caii extraordinare de atac a recursului in casatie dosarele care au fost solutionate ca urmare a admitterii acordului de recunoastere a vinovatiei: "Se creeaza o vadita inegalitate de tratament juridic intre persoane aflate in situatii similare, ceea ce atrage incalcarea prevederilor art.16 din Constitutie, care consacra egalitatea in drepturi" (Decizia)

Scris de Elena DUMITRACHE

Dezvaluiri - Evenimente

Curtea Constitutionala a Romaniei face dreptate in cazul persoanelor carora li s-a refuzat in instanta dreptul de a apela la calea extraordinara de atac a recursului in casatie. Vorbim despre persoanele care au fost judecate intr-un dosar in care au facut acord de recunoastere a vinovatiei si fata de care legiuitorul a considerat ca nu trebuie sa mai beneficieze de posibilitatea atacarii cu recurs in casatie a hotararilor pronuntate ca urmare a admitterii acestui tip de acorduri. Din nefericire pentru mii de oameni, in Romania ultimilor 10 ani au functionat cu succes parteneriate intre judecatori, procurori si ofiteri de informatii, perfectate in Protocoale secrete incheietate intre ICCJ, PICCJ si SRI (trei la numar), care au facut ca procurorii, conform marturiilor publice ale celor vizati de anchete, sa isi permita sa constanga si sa ameninte persoane pentru a le determina sa isi insuseasca o infractiune, la fel cum au determinat situatii in care persoane care (constranse sau nu – au facut un acord de recunoastere a vinovatiei) au sfarsit prin a fi condamnate pentru o infractiune, spre exemplu, de dare de mita, in timp ce un altul (care nu a facut niciun acord), acuzat in acelasi dosar de luare de mita, sa fie achitat.

Curtea Constitutionala a Romaniei face dreptate in cazul persoanelor carora li s-a refuzat in instanta dreptul de a apela la calea extraordinara de atac a recursului in casatie. Vorbim despre persoanele care au fost judecate intr-un dosar in care au facut acord de recunoastere a vinovatiei si fata de care legiuitorul a considerat ca nu trebuie sa mai beneficieze de posibilitatea atacarii cu recurs in casatie a hotararilor pronuntate ca urmare a admitterii acestui tip de acorduri. Din nefericire pentru mii de oameni, in Romania ultimilor 10 ani au functionat cu succes parteneriate intre judecatori, procurori si ofiteri de informatii, perfectate in Protocoale secrete incheietate intre ICCJ, PICCJ si SRI

(trei la numar), care au facut ca procurorii, conform marturiilor publice ale celor vizati de anchete, sa isi permita sa constanga si sa ameninte persoane pentru a le determina sa isi insuseasca o infractiune, la fel cum au determinat situatii in care persoane care (constranse sau nu – au facut un acord de recunoastere a vinovatiei) au sfarsit prin a fi condamnate pentru o infractiune, spre exemplu, de dare de mita, in timp ce un altul (care nu a facut niciun acord), acuzat in acelasi dosar de luare de mita, sa fie achitat.

Ingradirea dreptului persoanelor care au facut acorduri de recunoastere a vinovatiei de a formula recurs in casatie se facea automat, cu excluderea unor ipoteze, devenite realitati crunte in zilele noastre. Spre exemplu, **orice inculpat care facea un acord de recunoastere a vinovatiei nu putea sa mai recurga la o cale extraordinara de atac precum recursul in casatie chiar daca:**

-exista posibilitatea ca intr-un dosar de recunoastere a vinovatiei sa apara situatii de nerespectare, in cursul judecatii, a dispozitiilor privind competenta dupa materie sau dupa calitatea persoanei;

-se constata ca judecata a fost efectuata de o instanta inferioara celei legal competente;

-se ivea posibilitatea ca unui inculpat sa ii fie aplicata o pedeapsa care nu este prevazuta de legea penala;

-se constata gratierea fata de o fapta;

-se trasau alte limite de aplicare a pedepselor decat cele prevazute de lege.

Odata cu Decizia nr. 573/2018 a CCR lucrurile se schimba.

Concret, prin **Decizia nr. 573 pronuntata in 20 septembrie 2018, Curtea Constitutionala a Romaniei “a constatat ca dispozitiile art.434 alin.(2) lit.g) din Codul de procedura penala, care exclud posibilitatea atacarii cu recurs in casatie a hotararilor pronuntate ca urmare a admiterii acordului de recunoastere a vinovatiei, incalca prevederile constitutionale ale art.16 referitor la egalitatea in drepturi, ale art.21 privind accesul liber la justitie si dreptul la un proces echitabil, precum si ale art.131 referitor la rolul Ministerului Public, intrucat, pe de o parte, creeaza pentru parti o vadita inegalitate de tratament prin impiedicarea accesului la justitie in situatia solutionarii apelului prin pronuntarea unei hotarari definitive nelegale in cadrul procedurii privind admiterea acordului de recunoastere a vinovatiei, iar, pe de alta parte, lipsesc procurorul de parghiile necesare exercitarii rolului sau specific in cadrul fazei de judecata a procesului penal.”**

In cuprinsul vastei Decizii nr. 573/2018, CCR a stabilit si ca prin mentinerea dispozitiilor art. 434 alin.(2) lit.g) din Codul de procedura penala s-ar crea **“o vadita inegalitate de tratament juridic intre persoane aflate in situatii similare”, judecatorii constitutionali (foto) aratand ca nu exista “o justificare obiectiva si rezonabila” pentru interzicerea dreptului la o cale extraordinara de atac a unei persoane care in cadrul unui proces penal si-a recunoscut vinovatia.**

Iata ce prevede art. 434 alin. (2) lit. g) din Codul de procedura penala: „Nu pot fi atacate cu recurs in casatie: [...] g) hotararile pronuntate ca urmare a admiterii acordului de recunoastere a vinovatiei”.

Decizia nr. 573/2018 a CCR a avut la baza exceptia de neconstitutionalitate ridicata de Adrian Movila, in care acesta sustinea, in esenta, ca dispozitiile art.434 alin.(2) lit.g) din Codul de procedura penala, care exclud posibilitatea atacarii cu recurs in casatie a hotararilor pronuntate ca urmare a admiterii acordului de recunoastere a vinovatiei, incalca prevederile constitutionale ale art.16 referitor la egalitatea in drepturi si ale art.21 privind accesul liber la justitie.

Trebuie precizat ca **Adrian Movila, ofiter al Serviciului de Investigare a Criminalitatii Economice din Bacau, a ridicat exceptia de neconstitutionalitate in dosarul nr. 589/180/2016 de pe rolul Inaltei Curti, avand ca obiect "infractiuni la alte legi special", aflat acum in stadiul recursului in casatie.** Este vorba despre ofiterul care, in 2016, a fost retinut si arestat pentru 30 de zile intr-un dosar al PJ Bacau privind o presupusa infractiune de favorizarea faptuitorului, constand in aceea ca Movila ar fi ajutat o anumita persoana pe parcursul desfasurarii unei anchetei penale declansate impotriva sa, dosar care a fost finalizat prin trimiterea in judecata a faptuitorului pentru savarsirea a 14 infractiuni. Ajutorul ar fi constat in transmiterea de informatii catre respectiva persoana, informatii ce vizau ancheta penala existenta in urma contactelor realizate cu persoanele audiate in cauza precum si oferirea de indicii si sfaturi asupra comportamentului ce trebuie adoptat ulterior in cursul urmaririi penale in acea cauza atat anterior dispunerii arestarii preventive cat si ulterior prin colectarea si transmiterea catre familia acestuia de informatii legate de dosarul penal.

Publicam in continuare cele mai relevante pasaje din motivarea Deciziei CCR nr. 573 din 20 septembrie 2018:

"Curtea Constitutionala a fost legal sesizata si este competenta, potrivit dispozitiilor art.146 lit.d) din Constitutie, precum si ale art.1 alin.(2), ale art.2, 3, 10 si 29 din Legea nr.47/1992, sa solutioneze exceptia de neconstitutionalitate.

13. *Obiectul exceptiei de neconstitutionalitate il constituie dispozitiile art.434 alin.(2) lit.g) din Codul de procedura penala, introduse prin prevederile art.102 pct.264 din Legea nr.255/2013 pentru punerea in aplicare a Legii nr.135/2010 privind Codul de procedura penala si pentru modificarea si completarea unor acte normative care cuprind dispozitii procesual penale, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr.515 din 14 august 2013. Dispozitiile de lege criticate au urmatorul cuprins: „**Nu pot fi atacate cu recurs in casatie: [...] g) hotararile pronuntate ca urmare a admitterii acordului de recunoastere a vinovatiei**”.*

14. *In sustinerea neconstitutionalitatii acestor dispozitii de lege, autorul exceptiei invoca incalcarea prevederilor constitutionale ale art.16 referitor la egalitatea in drepturi si ale art.21 privind accesul liber la justitie.*

15. *Examinand exceptia de neconstitutionalitate, Curtea constata ca —asa cum a retinut in jurisprudenta sa (Decizia nr.540 din 12 iulie 2016, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr.841 din 24 octombrie 2016, paragrafele 16—20, si Decizia nr.651 din 17 octombrie 2017, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr.1000 din 18 decembrie 2017, paragrafele 22—24) — in reglementarea anterioara, incepand cu Codul de procedura penala din 1936, **recursul a constituit o cale de atac ordinara, iar nu extraordinara, determinand verificarea legalitatii si temeiniciei hotararii atacate, pentru o serie de motive expres prevazute de lege. In noua reglementare insa, recursul in casatie a devenit o cale extraordinara de atac, de anulare, data in competenta exclusiva a Inaltei Curti de Casatie si Justitie.** Noul Cod de procedura penala a revenit la sistemul clasic al dublului grad de jurisdicție, constand in fond si apel, astfel ca in recurs nu se rejudeca litigiul, respectiv fondul cauzei, ci se apreciaza daca hotararea data corespunde sau nu legii. **Recursul in casatie reprezinta, asadar, un mijloc de a repara ilegalitatile si nu are drept obiect rezolvarea unei cauze penale, ci sanctionarea hotararilor necorespunzatoare, cu scopul de a asigura respectarea legii, recursul avand si un rol subsidiar in uniformizarea jurisprudentei.** Intrucat recursul in casatie nu are ca finalitate remedierea unei gresite aprecieri a faptelor si a unei inexacte sau insuficiente stabiliri a adevarului printr-o urmarire penala incompleta sau o cercetare judecatoreasca nesatisfacatoare, instanta de casare nu judeca procesul propriu-zis, **ci judeca exclusiv daca hotararea atacata este corespunzatoare din punct de vedere al dreptului, adica daca aceasta este conforma cu regulile de drept aplicabile.** Astfel, spre deosebire de contestatia in anulare — care vizeaza indreptarea erorilor de procedura — si de revizuire — cale de atac ce urmareste eliminarea erorilor de judecata —, recursul in casatie are ca obiect verificarea conformitatii hotararii atacate cu normele juridice aplicabile, in scopul indreptarii erorilor de drept.*

16. *Motivele de recurs in casatie, potrivit noii reglementari, se limiteaza la cele prevazute de art.438 alin.(1) din Codul de procedura penala, si anume: nerespectarea dispozitiilor privind competenta dupa materie sau dupa*

calitatea persoanei, atunci cand judecata a fost efectuata de o instanta inferioara celei legal competente; condamnarea inculpatului pentru o fapta care nu este prevazuta de legea penala; incetarea in mod gresit a procesului penal; lipsa constatarii sau constatarea gresita a gratierii pedepsei aplicate inculpatului si aplicarea de pedepse in alte limite decat cele prevazute de lege. Cu exceptia primului caz de casare —necompetenta instantei —, care se refera la incalcarea unor norme de procedura, celelalte motive de recurs au in vedere incalcari ale legii penale. In temeiul dispozitiilor art.436 alin.(1) din Codul de procedura penala, persoanele care pot formula cerere de recurs in casatie sunt: procurorul, inculpatul, partea civila si partea responsabila civilmente, in conditiile prevazute de lege.

17. Referitor la obiectul acestei cai extraordinare de atac, pot fi atacate cu recurs in casatie numai hotarari penale definitive prin care s-a solutionat fondul cauzelor. Potrivit solutiilor de la judecata recursului in casatie prevazute de art.448 din Codul de procedura penala, **Inalta Curte de Casatie si Justitie, admitand recursul in casatie, caseaza hotararea atacata si, dupa caz, in functie de motivul invocat, desfiinteaza si hotararea primei instante, daca se constata aceleasi incalcari de lege ca in decizia recurata, sau poate dispune rejudecarea de catre instanta competenta material sau dupa calitatea persoanei, fiind evident ca, si in aceasta din urma situatie, sentinta data cu incalcarea normelor privind competenta dupa materie sau dupa calitatea persoanei este desfiintata in recurs.** Asadar, pe calea recursului in casatie se asigura verificarea legalitatii unor hotarari penale definitive — prin raportare la cazurile de casare expres si limitativ prevazute de lege —, ca garantie a efectivitatii principiului legalitatii procesului penal.

18. **In ceea ce priveste acordul de recunoastere a vinovatiei** — reglementat de dispozitiile art.478—488 din Codul de procedura penala —, asa cum a retinut Curtea in jurisprudenta sa, acesta reprezinta o institutie de drept procesual penal noua in legislatia romaneasca, prin a carei introducere, legiuitorul a dorit — conform expunerii de motive care insoteste Legea nr.135/2010 privind Codul de procedura penala — o schimbare radicala a procesului penal roman, chiar daca aplicabilitatea sa este limitata la acele infractiuni pentru care legea prevede pedeapsa amenzii sau pedeapsa inchisorii de cel mult 15 ani. Acordul de recunoastere a vinovatiei permite inculpatului sa participe la stabilirea pedepsei, prin negocierea cu procurorul a conditiilor acestui acord, scopul incheierii lui fiind solutionarea cu celeritate a procesului penal, intr-un termen optim si previzibil. Din acest punct de vedere, conform aceleiasi expuneri de motive, judecata infractiunilor pe baza acordului de recunoastere a vinovatiei — la fel ca si judecata pe baza probelor administrate in faza de urmarire penala (procedura privind recunoasterea invinuirii) — reprezinta o forma abreviata a judecatii privind anumite infractiuni, de natura a responsabiliza partile din proces (Decizia nr.235 din 7 aprilie 2015, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr.364 din 26 mai 2015, paragraful 26).

19. Astfel, potrivit prevederilor art.479 din Codul de procedura penala — modificate prin Ordonanta de urgenta a Guvernului nr.18/2016 [pentru modificarea si completarea Legii nr.286/2009 privind Codul penal, Legii nr.135/2010 privind Codul de procedura penala, precum si pentru completarea art. 31 alin.(1) din Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciara, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 389 din data de 23 mai 2016] —, acordul de recunoastere a vinovatiei are ca obiect recunoasterea comiterii faptei si acceptarea incadrarii juridice pentru care a fost pusa in miscare actiunea penala si priveste felul si cuantumul pedepsei, precum si forma de executare a acesteia, respectiv felul masurii educative ori, dupa caz, solutia de renuntare la aplicarea pedepsei sau de amanare a aplicarii pedepsei. Din logica acestei proceduri speciale, Curtea a retinut, prin Decizia nr.235 din 7 aprilie 2015, mai sus citata, ca **intentia legiuitorului a fost aceea de a spori celeritatea procesului penal, prin inlocuirea unei parti importante a acestuia cu un acord incheiat intre procuror si inculpat, prin care acesta din urma isi recunoaste vinovatia, accepta incadrarea juridica si participa la stabilirea pedepsei, atunci cand, din probele administrate, rezulta ca exista suficiente date cu privire la existenta faptei pentru care s-a pus in miscare actiunea penala si cu privire la vinovatia inculpatului, conform prevederilor art.480 alin.(2) din Codul de procedura penala (paragraful 42).** Inculpatul beneficiaza, in temeiul dispozitiilor art.480 alin.(4) din Codul de procedura penala, de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsa prevazute de lege in cazul pedepsei inchisorii si de reducerea cu o patrime a limitelor de pedeapsa prevazute de lege in cazul pedepsei amenzii, iar pentru inculpatii minori se tine seama de aceste aspecte la alegerea masurii educative, in cazul masurilor educative privative de libertate, limitele perioadelor pe care se dispun aceste masuri, prevazute de lege, reducandu-se cu o treime.

20. **In prezenta cauza, autorul exceptiei sustine, in esenta, ca dispozitiile art.434 alin.(2) lit.g) din Codul de procedura penala, care exclude posibilitatea atacarii cu recurs in casatie a hotararilor pronuntate ca urmare**

a admiterii acordului de recunoastere a vinovatiei, incalca prevederile constitutionale ale art.16 referitor la egalitatea in drepturi si ale art.21 privind accesul liber la justitie. (...)

27. Avand in vedere, pe de o parte, motivele de recurs in casatie prevazute de dispozitiile art.438 alin.(1) din Codul de procedura penala, iar, pe de alta parte, faptul ca **dispozitiile art.434 alin.(2) lit.g) din Codul de procedura penala exclud posibilitatea atacarii cu recurs in casatie a hotararilor pronuntate ca urmare a admiterii acordului de recunoastere a vinovatiei, reiese ca, intr-o cauza solutionata definitiv potrivit acestei proceduri simplificate, ar putea ramane nesanctionate aspecte precum: nerespectarea, in cursul judecatii, a dispozitiilor privind competenta dupa materie sau dupa calitatea persoanei, atunci cand judecata a fost efectuata de o instanta inferioara celei legal competente, condamnarea inculpatului pentru o fapta care nu este prevazuta de legea penala, neconstatarea gratierii sau aplicarea pedepselor in alte limite decat cele prevazute de lege.**

28. **Curtea constata ca dispozitiile art.434 alin.(2) lit.g) din Codul de procedura penala creeaza, sub aspectul posibilitatii atacarii cu recurs in casatie a hotararii prin care se solutioneaza fondul cauzei, o vadita inegalitate de tratament juridic intre persoane aflate in situatii similare, si anume partile procesului penal, in functie de procedura de judecata urmata de inculpat/coinculpat — cea obisnuita, respectiv cea referitoare la recunoasterea vinovatiei —, fara a exista o justificare obiectiva si rezonabila, ceea ce atrage incalcarea prevederilor art.16 din Constitutie, care consacra egalitatea in drepturi.**

29. Sub aspectul asigurarii egalitatii cetatenilor in exercitarea drepturilor lor procesuale, inclusiv a cailor de atac, Curtea a statuat in jurisprudenta sa ca, in instituirea regulilor de acces al justitiabililor la aceste drepturi, legiuitorul este tinut de respectarea principiului egalitatii cetatenilor in fata legii. Prin urmare, instituirea unor reguli speciale in ceea ce priveste caile de atac nu este contrara acestui principiu, atat timp cat ele asigura egalitatea juridica a cetatenilor in utilizarea lor. Principiul egalitatii in fata legii presupune instituirea unui tratament egal pentru situatii care, in functie de scopul urmarit, nu sunt diferite. El nu exclude, ci, dimpotriva, presupune solutii diferite pentru situatii diferite. In consecinta, un tratament diferit nu poate fi doar expresia aprecierii exclusive a legiuitorului, ci trebuie sa se justifice rational, in respectul principiului egalitatii cetatenilor in fata legii si a autoritatilor publice. (...)

31. **Curtea observa ca hotararile pronuntate ca urmare a admiterii acordului de recunoastere a vinovatiei —ca si hotararile penale definitive date in procedura de drept comun —dezleaga fondul cauzei si statueaza asupra existentei faptei penale si asupra vinovatiei inculpatului, rezolvand actiunea penala.** Cu toate acestea, **hotararile pronuntate ca urmare a admiterii acordului de recunoastere a vinovatiei au, sub aspectul posibilitatii de a fi atacate cu recurs in casatie, un regim juridic diferit de cel al hotararilor penale definitive pronuntate in procedura obisnuita, in sensul ca primele nu pot fi atacate cu recurs in casatie, in timp ce impotriva celor din urma poate fi exercitata aceasta cale extraordinara de atac.** Astfel, **dispozitiile de lege criticate creeaza, sub aspectul posibilitatii de a formula recurs in casatie, un tratament juridic diferit pentru partile procesului penal, in functie de procedura de judecata urmata — cea obisnuita sau cea privind recunoasterea vinovatiei —, in conditiile in care recursul in casatie reprezinta mijlocul prin care se repara nelegalitatile, avand ca obiect verificarea conformitatii hotararilor penale definitive — care solutioneaza fondul cauzelor — cu regulile de drept aplicabile, in scopul respectarii legislatiei si al uniformizarii jurisprudentei.** Instanta de casare judeca exclusiv daca hotararea atacata este corespunzatoare din punctul de vedere al dreptului, prin instituirea caili extraordinare de atac a recursului in casatie, acordandu-se, astfel, prioritate principiului legalitatii in raport cu principiul autoritatii de lucru judecat.

32. Asadar, din perspectiva interesului de a cere si de a obtine indreptarea erorilor de drept comise la solutionarea apelului, persoane care se afla in situatii similare, si anume partile din cauze in care judecata pe fond a fost finalizata cu solutii definitive — de condamnare, renuntare la aplicarea pedepsei sau de amanare a aplicarii pedepsei — date cu incalcarea legii au parte de un tratament juridic diferit in ceea ce priveste posibilitatea de a formula recurs in casatie, in functie de incheierea sau nu de catre inculpat a unui acord de recunoastere a vinovatiei. Mai mult, este posibil ca unii dintre coinculpati sa fie judecati dupa procedura aferenta incheierii unui acord de recunoastere a vinovatiei, iar ceilalti potrivit procedurii de drept comun. Intr-o atare situatie, in ipoteza existentei — cu privire la toti inculpatii — a unuia sau a mai multora dintre cazurile prevazute de dispozitiile art.438 alin.(1) din Codul de procedura penala, recursul in casatie poate fi declarat numai de catre acei coinculpati care au fost judecati dupa procedura obisnuita. Astfel, daca, de exemplu, tuturor coinculpatilor li se aplica pedepe in alte

limite decat cele prevazute de lege, aceia care au optat pentru incheierea unui acord de recunoastere a vinovatiei vor executa pedepse nelegal aplicate, in timp ce restul coinculpatorilor au la dispozitie mijlocul procesual prin care se poate remedia aceasta nelegalitate, si anume calea extraordinara de atac a recursului in casatie. Prin urmare, dispozitiile art.434 alin.(2) lit.g) din Codul de procedura penala creeaza, cu privire la persoane aflate in situatii similare, o vadita inegalitate de tratament sub aspectul recunoasterii liberului acces la justitie, in componenta sa referitoare la dreptul la un proces echitabil, aceasta inegalitate nefiind justificata in mod obiectiv si rezonabil, astfel ca dispozitiile de lege criticate aduc atingere prevederilor constitutionale ale art.16 referitor la egalitatea in drepturi si ale art.21 privind accesul liber la justitie si dreptul la un proces echitabil.

33. Asa cum a statuat Curtea in jurisprudenta sa, liberul acces la justitie presupune accesul la mijloacele procedurale prin care justitia se infaptuieste. Este adevarat ca regulile de desfasurare a procesului in fata instantelor judecatoresti sunt de competenta exclusiva a legiuitorului, asa cum rezulta din prevederile art.126 alin.(2) din Constitutie — potrivit caruia „Competenta instantelor judecatoresti si procedura de judecata sunt prevazute numai prin lege” — si din cele ale art.129 din Legea fundamentala, in conformitate cu care „impotriva hotararilor judecatoresti, partile interesate si Ministerul Public pot exercita caile de atac, in conditiile legii”. Astfel, principiul liberului acces la justitie presupune posibilitatea neingradita a celor interesati de a utiliza aceste proceduri in formele si in modalitatile instituite de lege, inasa cu respectarea regulii consacrate de art.21 alin.(2) din Constitutie, potrivit careia nicio lege nu poate ingradi accesul la justitie, ceea ce semnifica faptul ca legiuitorul nu poate exclude de la exercitiul drepturilor procesuale pe care le-a instituit nicio categorie sau grup social (Decizia Plenului Curtii Constitutionale nr.1 din 8 februarie 1994, Decizia nr.540 din 12 iulie 2016, paragraful 22, Decizia nr.2 din 17 ianuarie 2017, paragraful 24, si Decizia nr.18 din 17 ianuarie 2017, paragraful 24, decizii citate anterior).

34. Prin urmare, din moment ce legiuitorul a reglementat calea de atac a recursului in casatie, acesta trebuie sa asigure egalitatea juridica a cetatenilor in utilizarea acestei cai de atac, chiar daca este una extraordinara (Decizia nr.369 din 30 mai 2017, paragraful 28, si Decizia nr.651 din 17 octombrie 2017, paragraful 33, decizii citate anterior). Legiuitorul poate institui un tratament juridic diferit pentru exercitarea recursului in casatie, reglementand anumite situatii in care nu se poate formula aceasta cale de atac, inasa tratamentul diferentiat nu poate fi doar expresia aprecierii legiuitorului, ci trebuie sa se justifice in mod obiectiv si rezonabil, in respectul principiului egalitatii in drepturi. (...)

35. De asemenea, in ceea ce priveste rolul procurorului in cadrul procesului penal, Curtea observa ca, potrivit prevederilor art.131 din Constitutie, in activitatea judiciara, Ministerul Public reprezinta interesele generale ale societatii si apara ordinea de drept, precum si drepturile si libertatile cetatenilor, exercitandu-si atributiile prin procurori constituiti in parchete. Astfel, in temeiul dispozitiilor art.62 alin.(2) din Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciara (republicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr.827 din 13 septembrie 2005), procurorii isi desfasoara activitatea potrivit principiilor legalitatii, impartialitatii si controlului ierarhic, iar, in baza prevederilor art. 67 din acelasi act normativ, procurorul participa la sedintele de judecata, in conditiile legii. In acest sens, dispozitiile art.55 alin.(3) lit.f) din Codul de procedura penala prevad atributia procurorului de a formula si exercita, in cadrul procesului penal, contestatiile si caile de atac prevazute de lege impotriva hotararilor judecatoresti. Asadar, pornind de la scopul reglementarii institutiei recursului in casatie, si anume indreptarea erorilor de drept survenite, in solutionarea apelului, prin hotarari penale definitive care rezolva fondul cauzei — raportat la cazurile de casare expres si limitativ prevazute de lege —, precum si de la rolul procurorului, care, asa cum a retinut instanta de contencios constitutional in jurisprudenta sa, actioneaza ca aparator al intereselor generale ale societatii, dar si ale partilor din proces, in spiritul legalitatii (Decizia nr.983 din 8 iulie 2010, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr.551 din 5 august 2010, Decizia nr.641 din 11 noiembrie 2014, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr.887 din 5 decembrie 2014, paragraful 51, Decizia nr.2 din 17 ianuarie 2017, paragraful 25, si Decizia nr.18 din 17 ianuarie 2017, paragraful 25, decizii citate anterior), Curtea retine ca exigentele art.131 din Constitutie impun legiuitorului sa asigure posibilitatea exercitarii caii extraordinare de atac a recursului in casatie de catre procurorul care participa la sedinta de judecata, inclusiv in ceea ce priveste hotararile penale definitive pronuntate ca urmare a admiterii unui acord de recunoastere a vinovatiei, chiar daca un astfel de acord se incheie, potrivit dispozitiilor art.478 din Codul de procedura penala, intre inculpat si procurorul care supravegheaza sau efectueaza urmarirea penala, cu avizul procurorului ierarhic superior.

36. Avand in vedere cele mai sus aratate, **Curtea constata ca dispozitiile art.434 alin.(2) lit.g) din Codul de procedura penala, care exclude posibilitatea atacarii cu recurs in casatie a hotararilor pronuntate ca urmare a admiterii acordului de recunoastere a vinovatiei, incalca prevederile constitutionale ale art.16 referitor la**

egalitatea in drepturi, ale art.21 privind accesul liber la justitie si dreptul la un proces echitabil, precum si ale art.131 referitor la rolul Ministerului Public, intrucat, pe de o parte, creeaza pentru parti o vadita inegalitate de tratament prin impiedicarea accesului la justitie in situatia solutionarii apelului prin pronuntarea unei hotarari definitive nelegale in cadrul procedurii privind admiterea acordului de recunoastere a vinovatiei, iar, pe de alta parte, lipsesc procurorul de parghiile necesare exercitarii rolului sau specific in cadrul fazei de judecata a procesului penal. Astfel, in cazul in care normele de procedura penala si/sau de drept penal substantial — avute in vedere de dispozitiile art.438 alin.(1) din Codul de procedura penala cu privire la reglementarea cazurilor de casare — sunt incalcate, trebuie sa se asigure atat partii interesate, cat si procurorului posibilitatea de a cere si obtine restabilirea legalitatii, prin casarea hotararii definitive nelegale pronuntate ca urmare a admitterii acordului de recunoastere a vinovatiei.

37. Pentru considerentele expuse, in temeiul art. 146 lit.d) si al art. 147 alin.(4) din Constitutie, precum si al art. 1—3, al art. 11 alin.(1) lit.A.d) si al art.29 din Legea nr.47/1992, cu majoritate de voturi, CURTEA CONSTITUTIONALA in numele legii DECIDE:

Admite exceptia de neconstitutionalitate ridicata de Adrian Movila in Dosarul nr.589/180/2016 al Inaltei Curti de Casatie si Justitie — Sectia penala si constata ca dispozitiile art.434 alin.(2) lit.g) din Codul de procedura penala sunt neconstitutionale.

Definitiva si general obligatorie.

Decizia se comunica celor doua Camere ale Parlamentului, Guvernului si Inaltei Curti de Casatie si Justitie — Sectia penala si se publica in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I.

Pronuntata in sedinta din data de 20 septembrie 2018."

[*Cititi aici integral Decizia CCR nr. 573/2018](#)